

FI lausuntopyyntö VV

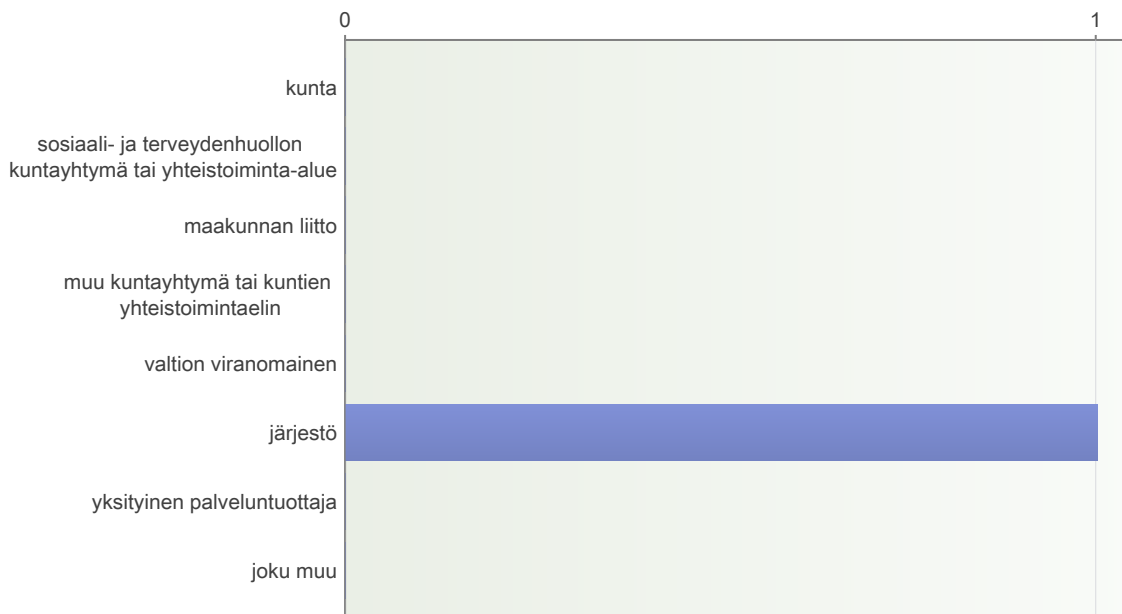
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Naisjärjestöjen Keskusliitto	Anniina Vainio	anniina.vainio@naisjarjestot.fi		

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Ei vastauksia.

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Naisjärjestöjen Keskusliitto muistuttaa, että sote-uudistus kaventaa sukupuolten välisiä ja sisäisiä terveyseroja vain mikäli erot eri sukupuolten välisessä ja tyttöjen ja eri-ikäisten naisten hyvinvoinnissa, osallisuudessa, terveydessä, sairastavuudessa ja kuolleisuudessa ottaa huomioon palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa.

Sekä yksityisten, julkisten ja kolmannen sektorin ylläpitämien sote-keskusten on sitouduttava yhtäläisiin kriteereihin sukupuolten tasa-arvon edistämiseen sekä työnantajina että palveluissaan (esim. terveyserojen kaventaminen sukupuolten välillä ja sisällä) ja valtion tulee palveluiden rahoittajana tätä julkisesti rahoitetuilta organisaatioilta edellyttää.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Ei vastauksia.

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluita digitalisoitaessa tulee huomata, että 74–89-vuotiaasta väestöstä 65 prosenttia ei ole koskaan käyttänyt internetiä ja vain 30 prosenttia on käyttänyt internetiä viimeisten 3 kuukauden aikana (Tilastokeskus 2015 http://tilastokeskus.fi/til/sutivi/2015/13/sutivi_2015_13_2016-12-14_fi.pdf). Naisjärjestöjen Keskusliitto varoittaa, että palveluiden kasvava digitalisoiminen esimerkiksi sähköinen sote-keskusten asiakkaaksi ilmoittautuminen vaarantaa erityisesti iäkkäiden naisten palveluihin pääsyn. Valtaosa yli 75-vuotiaasta väestöstä on naisia, jolloin myös valinnanvapaus tässä ikäryhmässä koskettaa heitä miehiä suuremmassa määrin. Vanhusväestö myös tarvitsee runsaasti erilaisia sote-palveluita, jolloin palveluiden aito saatavuus on ensisijaisen tärkeää turvata. Myös osalle maahanmuuttajataustaisesta väestöstä saattaa olla haasteellista käyttää digitaalisia palveluita kieli- ja lukutaitoon mahdollisesti liittyvien ongelmien (MAAMU-tutkimuksen mukaan suurin osa on naisia) tai tietoteknisten valmiuksen ja välineiden puuttumisen vuoksi. Digitaalisten palveluiden käytön rajoitukset koskettavat myös eri tavoin vammaisia henkilöitä. Sote-uudistus uhkaa sulkea useat asiakasryhmät palvelujen ulkopuolelle.

Naisjärjestöjen Keskusliitto katsoo, että terveyserojen ja palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden takaamiseksi on myös huolehdittava siitä, että sote-palvelut ovat aidosti eri alueilla asuvien ja eri väestöryhmien saatavilla. Myös harvaan asutuilla seuduilla on tuotettava konkreettisia sote-palveluita ja taattava esimerkiksi vanhusten ja autottomien esteetön pääsy palveluihin. HE:n mukaan maakuntien väestö- ja yhdyskuntarakenteen erilaisuus voi hankaloittaa uudistuksen yhdenvertaisuustavoitteen toteutumista. Sen mukaan palvelutarjonta lisääntyy todennäköisesti suurissa asutuskeskuksissa, mutta harvaan asutuille alueille ei lisätarjontaa välttämättä synny. Näin valinnanvapauden toteutuminen ja aiempaa nopeampi hoitoon pääsy perustason palveluihin ei toteudu yhdenvertaisesti koko maassa.

Palveluiden sijoittamisella tulee huolehtia niiden alueellisesta kattavuudesta. HE:ssä todetaan, että harvaan asutuilla alueilla palveluiden saatavuus saattaa valinnanvapauden toteuttamisen myötä heiketä, mikäli maakunta ei riittävästi kykene ohjaamaan palvelutuotantoa. Lakiesityksen 56§ mukaan maakunta voi suoran valinnan palvelun tuottajalle korvauksia maksaessaan huomioida oman alueensa sairastavuudessa, asukastiheydessä ja muissa vastaavissa olosuhteissa ilmenevät erilaiset paikalliset olosuhteet ja asiakkaiden henkilökohtaisen sairastavuuden. Tätä mahdollisuutta tulee Naisjärjestöjen Keskusliiton kannan mukaan soveltaa erityisesti harvaan asutuilla seuduilla palveluiden aidon saatavuuden turvaamiseksi.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Ei vastauksia.

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ks. kohta 2

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Ei vastauksia.

10. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Ei vastauksia.

12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Naisjärjestöjen Keskusliitto muistuttaa, että sosiaali- ja terveystalouden uudistus ja siihen sisältyvä valinnanvapaus vaikuttaa asiakkaiden ohella laajasti sote-palveluissa työskentelevään henkilöstöön ja sen asemaan. Noin 220 000 sote-alan työntekijää siirtyy uudistuksen yhteydessä maakuntien palvelukseen. Kaikista julkisissa ja yksityisissä sote-palveluissa työskentelevistä henkilöistä naisia on noin 90 % ja kuntien sote-palveluissa yli 90 %, joten siirtymä vaikutuksineen kohdistuu suureksi osaksi naisiin.

Palvelujen kokoaminen suuriin kokonaisuuksiin vaikuttaa myös henkilöstöön ja merkitsee esimerkiksi työmatkan pitenemistä sote-palveluissa työskenteleville, joista suurin osa on naisia. Naisjärjestöjen Keskusliitto huomauttaa, että palvelujen keskittäminen ja työmatkojen piteneminen voivat vaikuttaa negatiivisesti naisten työelämään osallistumiseen, jos työssäkäyntiin vaadittavan auton ostamiseen ei ole varaa tai pitkät työmatkat vaikeuttavat työn ja perheen yhteensovittamista. Palveluiden keskittämisellä voi siten olla välittömien vaikutusten ohella laajempia, epäsuoria negatiivisia tasa-arvoaikutuksia sekä palveluiden käyttäjiin että henkilöstöön. Kunnallisista viroista siirtynee valinnanvapauden toteuttamisen myötä suuri määrä ainakin terveysalan henkilöstöä maakuntien ohella yksityisten palvelukseen. Yksityiset ovat usein huonompia palkanmaksajia, mutta toisaalta uudistus voi vaikuttaa myös siten, että osaavasta henkilöstöstä kilpaillaan.

Liikkeenluovutus kunnallisista organisaatioista maakuntiin ei vaikuta välittömästi henkilöstön asemaan, mutta sen takaama suoja päättyy vuoden 2020 lopussa. Tämän jälkeen on vaarana, että siirtyneen henkilöstön palvelussuhteiden ehdot ja palkkaus huononevat. HE:n mukaan työntekijöiden tehtäväkuviin tulee muutoksia ja varsinainen palkka voi alentua uuden tehtävän tai viran työ- ja virkaehtosopimuksen mukaisen alemman vaatavuustason perusteella. HE:een sisältyvän sukupuolivaikutusten arvioinnin mukaan myös tarve hallinnon ja tukipalvelujen henkilöstölle tulee vähenemään organisaatioiden koon kasvaessa, joten uudistuksesta voidaan arvioida aiheutuvan erityisen paljon epävarmuustekijöitä hallinto- ja tukihenkilöstölle. Naisjärjestöjen Keskusliitto muistuttaa, että edellä mainituilla muutoksilla on vaikutusta sekä sote-alan houkuttelevuuteen että laajemmin palkkatasa-arvoon ja naisten eläkkeisiin.

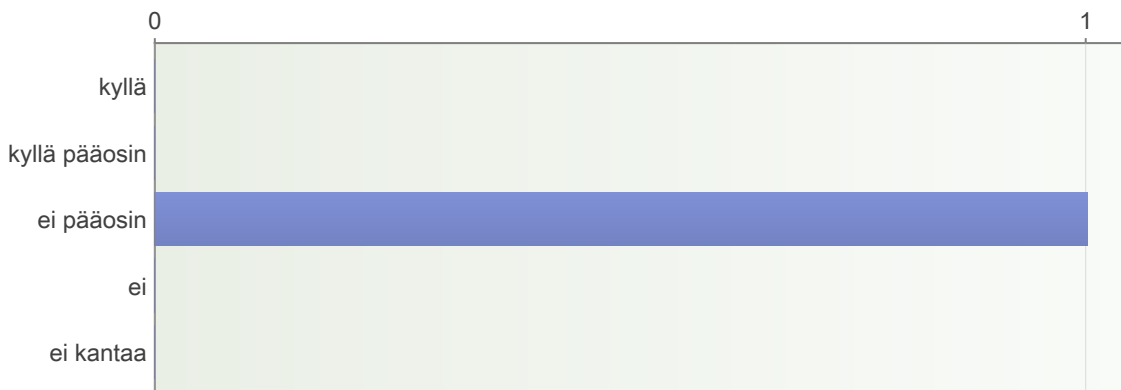
Sote-uudistus ja valinnanvapauden toteuttaminen merkitsevät siten sekä isoja uhkia että mahdollisuuksia mm.

palkkauksessa, muissa työsuhteen ehdossa ja naisten urakehityksessä. On varmistettava, että naisten osuus operatiivisessa johdossa kasvaa. Sote-alan työntekijät on myös otettava mukaan uudistuksen valmisteluun, jotta heillä olisi aito mahdollisuus vaikuttaa uudistuksen sisältöön ja omiin työoloihinsa. Mikäli tasa-arvonäkökulma on mukana uudistuksen valmistelussa ja toimeenpanossa sekä uudistuvissa sote-rakenteissa, voidaan uudistuksella viedä sukupuolten tasa-arvoa eteenpäin.

Sote-uudistuksen yhtenä keskeisenä tavoitteena on säästää sote-palveluiden kustannuksista. Maakuntauudistuksen ja soten järjestämisuudistuksen HE:n suvauksessa on katsottu, että suurin osa 3 mrd € säästötavoitteesta tulisi saavuttaa henkilöstökustannuksista. Naisjärjestöjen Keskusliitto varoittaa, että säästöjen kohdistaminen henkilöstöön voi vaikuttaa huonontavasti sekä henkilöstön jaksamiseen että hoidon ja hoivan laatuun. On lisäksi vaarana, että valinnanvapauden toteuttaminen kasvattaa määräaikaisten työsopimusten määrää ja lisää irtisanomisia sote-alalla. Tällä hetkellä sote-alalla työskentelevien naisten työsopimuksista määräaikaista on noin 22 prosenttia ja miesten 25 prosenttia.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien liikelaitosten yhtiöittäminen vähentää demokratiaa, sillä uudistuksen seurauksena yhtiön asioista päättää demokraattisesti valittujen päättäjien sijaan yhtiön hallitus. Naisjärjestöjen Keskusliitto katsoo, että on uudistuksen yhteydessä on huolehdittava naisten ja miesten tasapuolisen edustuksen turvaamisesta yhtiöiden hallituksissa tasa-arvolain 4a§ mukaisesti.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Ei vastauksia.

16. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvaeluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiöitettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Ei vastauksia.

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Ei vastauksia.

19. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Naisjärjestöjen Keskusliitto muistuttaa, että sosiaali- ja terveystalvaelut ovat naisyrittäjien toiseksi suurin toimiala. Naisten osuus sote-alan yrittäjistä on yli 70 % ja suurin osa (98 %) sote-alan yrityksistä on pieniä, alle 10 hengen mikroyrityksiä. Uudistuksen yhteydessä on vaarana, että naisten omistamat pienet yritykset ja järjestöt häviävät kilpailutuksissa suurille, monikansallisille yrityksille. Maakuntaudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi laaditun hallituksen esitysluonnoksen sukupuolivaikutusten arvioinnin mukaan naisyrittäjien määrää sosiaali- ja terveystalvaelalla rajoittaa jo nykyisellään kuntien ostopalveluiden kehitys, joissa kunnat hankkivat sosiaali- ja terveystalvaelunsa suurilta, kansainvälisiltä yrityksiltä. Suuret kansainväliset ketjut ovat myös ostaneet pieniä, naisten omistamia yrityksiä. Naisjärjestöjen Keskusliitto edellyttää pienten sote-alan yritysten ja järjestöjen aseman turvaamista valinnanvapauden toteuttamisessa sekä maakuntien ostopalvelukäytännöissä että silloin, kun kyseessä on maksu- tai asiakaseteleillä ostettava palvelu tai henkilökohtainen budjetointi.

HE:n mukaan suoran valinnan palvelun tuottaja eli sote-keskus vastaisi myöntämänsä maksusetelin perusteella annettujen palvelujen kustannuksista. Korvaus maksettaisiin enintään suoran valinnan palvelun tuottajan maksusetelille määräämän arvon mukaisesti eikä maksusetelipalvelun tuottajalla olisi oikeutta periä asiakkaalta maksuja maksusetelillä annetuista palveluista. Maksusetelin arvo olisi määriteltävä siten, että asiakkaalla on tosiasiallinen mahdollisuus saada sillä tarpeensa mukainen palvelu. Naisjärjestöjen Keskusliitto katsoo, että on huolehdittava siitä, ettei maksusetelin arvoa hinnoitella siten, että pieniltä palveluntuottajilta viedään mahdollisuudet kilpailla maksusetelimarkkinoilla. On pidettävä huoli myös siitä, että maksusetelipalveluita tuottavien palveluntarjoajien kriteerit määritellään maakunnissa siten, että myös pienten yritysten on mahdollista tuottaa maksusetelipalveluita.

Naisjärjestöjen Keskusliitto huomauttaa, että naisille ja sukupuolten tasa-arvolle tärkeiden hyvinvointiyhteiskunnan palveluiden rahoituksen turvaamiseksi on huolehdittava myös siitä, että palveluja tuottavat yritykset noudattavat vastuullisia verokäytäntöjä.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämistä vastuun kannon näkökulmasta?

Ei vastauksia.

21. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Ei vastauksia.

23. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Ei vastauksia.

25. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Ei vastauksia.

27. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

29. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Ei vastauksia.

31. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Ei vastauksia.

33. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Ei vastauksia.

35. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

37. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

39. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

41. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

43. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista. 15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Ei vastauksia.

45. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

47. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

49. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Ei vastauksia.

51. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Ei vastauksia.

53. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Ei vastauksia.

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Naisjärjestöjen Keskusliitto edellyttää pienten sote-alan yritysten aseman turvaamista sekä maakuntien ostopalvelukäytännöissä että silloin, kun kyseessä on maksu- tai asiakaseteleillä ostettavan yksittäisen palvelun käyttö tai henkilökohtainen budjetointi.

HE:n mukaan suoran valinnan palvelun tuottaja eli sote-keskus vastaisi myöntämänsä maksusetelin perusteella annettujen palvelujen kustannuksista. Korvaus maksettaisiin enintään suoran valinnan palvelun tuottajan maksusetelille määräämän arvon mukaisesti eikä maksusetelipalvelun tuottajalla olisi oikeutta periä asiakkaalta maksuja maksusetelillä annetuista palveluista. Maksusetelin arvo olisi määriteltävä siten, että asiakkaalla on tosiasiallinen mahdollisuus saada sillä tarpeensa mukainen palvelu. Tässä yhteydessä on Naisjärjestöjen Keskusliitto muistuttaa, että huolehdittava siitä, ettei maksusetelin arvoa hinnoitella niin alas, että pieniltä palveluntuottajilta viedään mahdollisuudet kilpailla maksusetelimarkkinoilla suuria yrityksiä vastaan. On huolehdittava myös siitä, että maksusetelipalveluita tuottavien palveluntarjoajien kriteerit määritellään maakunnissa siten, että myös pienillä yrityksillä on todelliset mahdollisuudet tuottaa maksusetelipalveluita.

57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- HE:n mukaan "[o]n huomattava, että osa palveluntuottajista (maksu- ja asiakassetelipalvelujen tuottajat, henkilö-kohtaisella budjetilla toteutettavien palvelujen tuottajat) jäävät kokonaan maakunnan välittömän ohjauksen tavoittamattomiin. Maakunta ei solmi niiden kanssa sopimuksia eikä niihin sovelleta hyväksymismenettelyä, jossa maakunta voisi asettaa niiden toimintaa koskevia ehtoja. Lähtökohtaletuksena on, että palvelujen tuottajat toimivat 'oikein' ilman maakunnan välitöntä ohjaustakin. Tästä seuraa huomattavia vaatimuksia palvelujen käyttäjien vastuulle ja valppaudelle ja kyvyille reagoida oikea-aikaisesti palveluissa esiintyviin ongelmiin. Asiakkaiden valinnanvapauden ja itsemääräämisoikeuden vahvistumisen lisäksi myös heidän vastuunsa korostuu. Asiakkailta edellytetään kykyä tehdä valintoja ja arvioida omaa asemaansa ja saamiensa palvelujen sisältöä ja vaikuttavuutta ja reagoida välittömästi havaitsemiinsa epäkohtiin. Asiakkaan tulee myös tuntea oikeutensa hakea muutosta ja kannella saamistaan päätöksistä ja palveluista ja näihin liittyvät menettelyt". Naisjärjestöjen Keskusliitto kysyy, miten varmistetaan, että esim. vanhusten, joista enemmistö on naisia tai henkilöiden, joiden tiedot omista oikeuksistaan ovat puutteelliset, oikeudet toteutuvat tällaisessa järjestelyssä?

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Ei vastauksia.

59. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Ei vastauksia.

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sukupuolivaikutukset olisi tullut arvioida kattavammin ja jo tehtyjen vaikutusarviointien tuloksia hyödyntää HE:n laadinnassa. Sukupuolivaikutusten arvioinnin tavoitteena on havaita tasa-arvoa heikentävät mahdolliset ongelmat ja korjata esitystä siten, että ongelmat vältetään. Näin ei ole sote-uudistuksen valmistelussa toimittu. Esitys sisältää useita HE:ssakin esiin nostettuja riskejä sukupuolten tasa-arvolle. Naisjärjestöjen Keskusliitto vaatii, että tehdyissä sukupuolivaikutusten arvioinneissa ja uudistuksessa annetuissa lausunnoissa havaitut epäkohdat otetaan huomioon siten, että uudistus edistää eikä vähennä sukupuolten tasa-arvoa. Uudistuksen valmistelun nopeutta olisikin Naisjärjestöjen Keskusliiton näkemyksen mukaan syytä hidastaa, jotta sekä HE:ssä että uudistusta kohtaan esitetystä kritiikistä esiin nostetut ongelmat saataisiin korjattua.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Kaavailtu uudistus kohdistuu Naisjärjestöjen Keskusliiton jäsenjärjestöihin ja jäseniin sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen käyttäjinä että sote-alan työntekijöinä ja palveluntuottajina. Monimutkainen palveluntuottajamalli ja palvelujen digitalisaatio asettavat riskejä esimerkiksi ikääntyvien, vammaisten ja maahanmuuttajataustaisten naisten palveluihin pääsyyn.

Uudistuksella on ennakoimattomia vaikutuksia naisvaltaisen sosiaali- ja terveysalan palkkaukseen työsuhteisiin. Erityis- ja sosiaalipalvelujen keskittäminen voi pidentää työntekijöiden työmatkaa ja vaikeuttaa kodin ja perheen yhteensovittamista. Sosiaali- ja terveysalan henkilöstöön kohdistuvat kustannussäästöt voivat myös vaikuttaa työntekijöiden työssäjaksamiseen ja työhyvinvointiin.

Naisjärjestöjen Keskusliitto kantaa huolta myös sosiaali- ja terveysalalla toimivien pienyrittäjän naisten sekä järjestöjen mahdollisuuksista osallistua palvelujen tuottamiseen uudistuksen kiristämässä kilpailutilanteessa.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.